

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Johannis Strauchi[i] Jcti Amoenitatum Juris Canonici
Semestria duo**

Strauch, Johann

Jenae, 1675

Cap. XIII. De Juris Canonici auctoritate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10224

ab ordina-
tione capit.

nem sequeretur adscriptio in canonem, seu matriculam Ecclesiæ, id postea in solis Episcopis servatum, in reliquis ordinibus neglectum est, ita ut absque titulo Ecclesiæ ordinentur Clerici. Et quamvis concilio Lateranensi vetitum fuerit, ne Clerici ordinentur absque titulo, saltem patrimonii, ne sic tamen vetus disciplina est restituta, quæ Clericos per manuum impositionem suis ecclesiis addicebat. Intromissa hac ordinationis separatione, à beneficiorum collatione, jam nova materia & seges juris Canonici enata est, de beneficiis acquirendis, conservandis, amittendis, quæ ferè utramque paginam novi juris Canonici faciunt.

Causa ma-
trimoniales
ad forum
Ecclesiasti-
cum tractæ.
Indulgentiæ.
Novi Mo-
nachorum
ordines.
Exemptiones
Clerico-
rum.

Porro matrimoniorum causæ prohibitionibus novis ad conservandam publicam, ut videbatur, honestatem arctatæ, ad solius Ecclesiæ revocatæ cognitionem, & formulis forensibus adstrictæ in novam juri Canonico messem adolevere. Veniæ temperantiaque excommunicationum & pœnitentiarum publicarum jure antiquo introductarum novis constitutionibus adinventas novas genuerunt juri Canonico species. Monachorum insuper alia atque alia subnatæ familiæ, religiosarumque domuum surgens multitudo novas regulas & instituta, novamque legumlationem poposcerunt. Et, ut finiam, exemptiones monasteriorum & capitulorum Canonice ab Episcoporum jurisdictione, privilegiaque varia illis concessa, varias causarum figuras à Pontificibus disceptandas præbuerunt, ut scitè & prolixè differit Petrus de Marcâ, Archiepiscopus Parisiensis. Ex quibus facile discrimen novi ab antiquo jure Canonico elucescit. Adde Dn. Baluzium præfatione ad A. Aug. emendationes.

C A P. XIII.

De Juris Canonici auctoritate.

S U M M A R I A.

1. Reprehensores juris canonici.
2. Cornelii Agrippæ aliorumque censura.
3. Canonum ab initio auctoritas.
4. Decreta conciliorum.
5. Sententia auctoris.

Videa-

Videamus jam de juris Canonici auctoritate & usu. Et Reprehen-
sunt sanè non parum multi, qui in absurditatibus, vanita-
tibus & erroribus hujus juris, tanquam ulceribus, assiduè, *fores juris*
nimisque acriter exercent unguis. Quorum censuras si *Canonici.*
congerere velimus, sanè prodiret nobis ingens

Telephus & summi plenà jam margine libri

Scriptus & in tergo, nec dum finitus Orestes :

Videat, qui volet, Henricum Cornelium Agrippam, armatae mili- *Cornelii*
tia Equitem auratum, utriusque Juris ac Medicinæ Doctorem, *Agrippa*
operum parte posteriori c. 92. Carolum Molinæum & Eberhardum *aliorumque*
à Weihe editis de hoc argumento orationibus. Lutherum *tom. 1. Je-*
nenst. fol. 355. Et in sermonibus mensalibus passim. Hottomannum *censura.*
in Bruto fulmine, Innocentium Gentiletum *lib. 5. Exam. Concilii*
Trident. Johann. Barclajum *Exam. Bellarmini potest. summ. Pontif.*
in temporalibus. p. m. 6. Contium *prefatione editionis Decretalium.*
Et alios plures, quos vel nominando operæ pretium perditum iri
vereor, quippe qui ejus juris & necessitatem, & summam utilita-
tem etiam in reformatis Ecclesiis, scholis, atque judiciis, vitæque
politica agnosco lubens & merito, cum eodem Eberhardo à Wei-
he *dict. Orat. & Cluten. diatriba de auctorit. jur. Can. p. 49. & seqq.*
Fuisse videtur ab initio, quo cœperunt ordinis atque decoris in *Canonum.*
Ecclesia servandi causa certi canones condi, non alia aut major *ab initio*
eorum auctoritas, quam decretorum, quibus collegia, aut corpo- *auctoritas.*
ra socios sibi suos adstringunt. *l. 4. C. de Colleg. & Corpor.* Ex quo
verò accessit confirmatio Imperatoris Justiniani, Codicem cano-
num confirmantis, atque canonibus vim legum tribuentis, utique
jus proprie dictum existere cœperunt, in quantum potestas Legis-
latoria Justiniano fuit. Et quia conciliis, quæ post quatuor illa *Decreta.*
œcumenica fuere, non tantum interfuerunt, sed & præfuerunt *concilio-*
Imperatores Romani vel ipsi, vel eorum vice, quos ipsi voluerint, *rum.*
oportet & eorundem decreta conciliorum vim legum obtinere, &
si à privatis compilata, quia vim & auctoritatem non à collecto-
re, sed ab ipso concilio & Imperatoribus habent, quam amittere
nequeunt, quocumque codice collocentur, atque à quocumque
describantur. Quare non solum Johannis Scholastici, Photii, *Sententia*
Bla- *auctoris.*

Blastaris, Harmenopuli, sed & Latinorum, Dionysii Exigui, Martini Bracarenfis, Fulgentii Ferrandi, Isidori & denique Gratiani collectiones, quatenus continent canones è codice Ecclesiæ universæ, aut decreta conciliorum œcumenicorum, aut orthodoxarum Synodorum, auctoritate Imperatorum celebratarum vim legis Ecclesiasticæ obtinuerunt, & quæ hodie in Ecclesiâ Romanâ statuuntur, adhuc auctoritatem à Pontifice Romano habent in suis terris. In aliis regnis non aliter, atque quatenus sunt receptæ. Confer *Alciat. 4. parerg. 23. Alb. Gentil. de Jure Canon. c. 2.*

CAP. XIV.

De usu & auctoritate veterum Decretalium, & de Regesto.

S U M M A R I A.

1. Veteres compilationes an usum adhuc habent.	4. Veteres Decretales usum habent in glossis intelligendis.
2. Regestum Registrum.	5. An hodie pro jure allegari queant?
3. Epistolæ decretales in chartario digestæ.	6. Faciunt ad dubia certius solvenda.

Veteres compilationes an usum adhuc habent. Regestum Registrum.

Epistolæ decretales in chartario digestæ.

Veterum quidem Decretalium usum non esse exiguum, Cujacius censet, quod absque iis vix quisquam bene interpretari jus Canonicum possit. Eadem ratio etiam est Regesti, quod vulgo Registrum appellant. Extat Regestorum vox in constitutione *de Justin. Cod. confirm. §. 4. & in l. 2. C. T. de discuss.* ut & in subscriptione *l. 14. C. T. de indulg. debit.* Erantque monumenta & acta publica diversorum officiorum & judicium, in quæ & constitutiones Principum referebantur. Glossæ nomicæ: *Κήνων καὶ ῥεγέτων τὴν ἀπογραφὴν τῶν δεχάων ἀντὶ τῆς ἀπογραφῆως. Vid. l. 14. C. T. de indulg. debit. Cujac. 15. observ. 37.* Inde vox applicata commentario seu codici, quo regerebantur epistolæ Decretales. Has enim diligenter in chartario Ecclesiæ Romanæ conservatas fuisse docet D. Hieronymus *in apologia adversus Rufinum: Si à me, inquit, fictam epistolam suspicaris, cur eam* in